



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Baptismus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

isse, petit assicurationem; quia adest dolus ex parte ipsius, qui eo ipso quo petit assicurationem, indicat rem non perisse, vel se existimare rem non perisse. *tom. 2. de Contractibus, disp. 3. quest. 9. punct. 3. num. 1. & seq.*

2. Invalidus est contractus assicurationis, quando quis aliquid assicurat, fingens se habere bona ad satisfaciendum, re pereunte, cum reverà non habeat, nec brevi speret habere; quia dolus dat causam contractui, *ibid. n. 4.*

3. Quæres: utrum vita possit assicurari, sicut possunt assicurari merces? Respondetur, vitam posse assicurari ad certum aliquod tempus, ut si mutuavi alicui amico pecuniam ad quinque annos, quem timeo moriturum intra hos quinque annos, possum vitæ illius assicuratorem petere, traditis ex gr. assicuratori quinq; pro centum; sic enim tam assicurans, quam assicuratus subit æquale periculum lucrandi & perdendi. *ibid. n. 6.*

B

Baptismus.

Vide v. *Sacramentum.*

1. **N**omen *Baptismi* significat ablutionem, seu potius immersionem in aquam, quia per Baptismum sordes peccatorum abluuntur, & purgantur; & quamvis propriè loquendò unus tantum sit Baptismus, nihilominus si metaphoricè, & minùs propriè loquamur, triplex est Baptismus, fluminis, flaminis, & sanguinis: quorum quilibet appellatur Baptismus, quia Baptismi vices supplet. *tom. 1. de Baptismo, disp. 2. Vide v. Baptismus.*

2. Baptismus flaminis, est pœnitentia, seu dolor perfectus de peccatis ob Dei amorem. *ibid.*

3. Baptismus sanguinis, est martyrium, ideò sic dictum, quòd efficiat effectus Baptismi, & illius vices aliquando suppleat. *ibid.*

4. Baptismus fluminis est verus, & proprius Baptismus, & verum ac proprium Sacramentum; & quoniam incidit mentio martyrii, videndum obiter quid sit martyrium, & quid ad ipsum requiratur. *ibid.*

5. Martyrium est passio, seu cruciatus lethalis susceptus pro Christi fide, aut pro vera virtute. *Conditiones ad mar-*

tyrium requisitæ sunt, ut in adultis adsit voluntas suscipiendi martyrium, simul cum attritione supernaturali, si adultus habeat peccatum mortale; deinde qui patitur martyrium, debet pati ob honestam causam, vel ob conservationem fidei Catholicæ, & religionis Christianæ, vel castitatis, vel immunitatis Ecclesiasticæ, vel alterius veræ virtutis; præterea est necessaria passio seu cruciatus lethalis illatus in odium Christi, vel in contemptum fidei. *ibid. qu. 1. punct. 1. n. 1, 5. & seq.*

Martyrium confert gratiam ex opere operato, tribuitque remissionem omnis culpæ, & pœnæ. *ib. punct. 2. n. 1. & 4.*

6. Baptismus est sacramentum consistens in ablutione corporis exteriori, sub præscripta verborum forma à Christo instituta ad regenerationem spiritualem. Institutus fuit Baptismus Matthæi 3. quando Christus baptizatus fuit in Jordane à Joanne; non verò post resurrectionem, quando Christus dixit Discipulis suis: *Ite, docete omnes gentes, baptizantes eos, &c. ibid. quest. 2. punct. 1. n. 1 & seq.*

7. Baptismus est non solum necessarius necessitate mediæ, verum etiam necessitate præcepti: quia sine Baptismo in re vel in voto, non potest salus obtineri: obligatque adultos, ut quamprimum, moraliter loquendo, commodè & dignè possunt; Baptismum recipiant, vel saltem non multo tempore differant. Hinc fit, ut pater curare teneatur, ut filii & domestici quamprimum baptizentur: & Catechumenus, quamvis sit in gratia constitutus per actum contritionis, tenetur sub mortali recipere Baptismum, oblata opportunitate; nec salvantur pueri si moriantur ante realè Baptismi, vel martyrii susceptionem; imò verò tenetur infans etià justificatus in utero matris ex privilegio recipere Baptismum. *ib. p. 2. n. 3. & seq.*

8. Hæc tam stricta Baptismi recipiendi obligatio incepit generaliter, & quoad omnes post sufficientem promulgationem Evangelii, factam universo mundo, quæ fuit in die Pentecostes; vel ut alii etiam probabiliter volunt, post excidium Jerusalem, anno scilicet quâdragesimo post Christi passionem, quamvis respectu aliquorum, quibus Baptismus fuerat promulgatus, obligatio Baptismi inceperit ante illud tempus. *ibid. n. 10. & seq.*

A D D I T I O.

Quæres: Qua de causa martyrio tribuatur nomen baptis-
mi,

fmi, cum sanguine potius inquinemur, quam abluamur. Resp. Ideo tribui, quod vices suppleat baptismi aquæ. Idque in tribus. Nam primo per martyrium æquè ac per baptismum remittuntur peccata omnia, etiam originale. Unde *Luc. 8.* dicitur, Qui perdidit animam suam propter me, inveniet eam: & ita docent SS. Patres, nominatim verò Cyprianus *lib. de exhortat. martyr.* Ubi martyrium etiam dicit præstantius baptismum. 2. Remittit omnem pœnam temporalem, sicut baptismus. Nam Ecclesia numquam orat pro martyribus, injuriam enim facit martyri, inquit S. August, *serm. 17. de verb. Apost.* qui orat pro martyre. 3. Remittit peccata ex opere operato, secundum probabiliorem sententiam DD. ut D. Thom. Majo. Gabr. quod accuratè probat Bellarminus in *rom. 2.* Et ratio est, quia Ecclesia innocentes pro martyribus honorat, ex quibus proculdubio multi non erant circumcisi. Verùm Palud. *in 4.* & Sylv. *in v. baptismus. 1. §. 2.* docent, parvulos, sive in utero, sive extra uterum existentes, quando ob fidem, quam tenebant parentes eorum, occiduntur ante baptismum salvari & esse martyres. Et idem habet Sacerdotale Romanum, à Pontificibus approbatum. Ad rationem, & objecta resp. Martyrium vocari baptismum vel abluionem propter internam abluionem animarum, à peccatis Unde Apocal, 7. de martyribus dicitur: Hi sunt qui venerunt. &c. qui dealbaverunt stolas in sanguine Agni.

Quæres: Quare contritioni conjunctæ cum voto baptismi tribuatur nomen baptismi. Resp. Quod vicem etiam suppleat baptismi, quando re ipsa baptismus sumi non potest. Nam primo per ejusmodi contritionem remittuntur omnia peccata convenienter divinæ Scripturæ. Nam Ezechiel, 18. dicitur: Cum averterit se impius ab impietate sua, ipse animam suam vivificabit. & Luc. 7. de Magdalena dicitur, remittuntur ei peccata multa. 2. Habemus exempla, unum latronis, qui statim pœnitentia sua obtinuit paradisum. Alterum Valentiniani Cæsaris, quem Ambros. *in orat. de ejus obit.* dicit, gratiam baptismi non amisisse, quia baptizari volebat. Præterea ita docet Innoc. III. *in c. ad Apostolicã, tit. de presb. non baptizato.* & Concil. Trid. *sess. 6. c. 4. 5.* Supplet etiam vices, quia per illam contritionem potest remitti omnis pœna temporalis, ut liquet in exemplo Magdalena, & latronis, & omnes DD. scholastici ita tenent, posse in aliquo tam esse perfectam contritionem, ut omnis tollatur pœna temporalis,

poralis. Quòd si autem contingat, illam contritionem in aliquo esse imperfectam, tunc non tollet omnem pœnam temporalem, & erit imperfectus baptismus fluminis.

Quæres: Sitne Baptismus tum fluminis, tum sanguinis Sacramentum. Resp. Nullo modo posse vocari sacramentum. 1. Quia ad essentiam sacramenti pertinet certa verborum forma, & materia, ut dixi; at in neutro baptismorum istorum est certa forma, aut materia, maxime in baptismo fluminis; quia sola contritione interna, quæ sensibilis non est, potest quis salvari. 2. Quia Concil. Flor. & Trident. septem tantum numerat sacramenta. 3. Quia sacramenta sunt media, & remedia ordinata ad Dei gratiam consequendam, quale certè non est martyrium. 4. Quia martyrium est actus magnæ charitatis & fortitudinis; contritio verò vel desiderium baptismi est propriè actus virtutis pœnitentiæ. 5. Quia sacramentum cum sit signum, debet aliquam habere similitudinem cum suo effectu. Unde sequitur, neutro baptismo, vel sanguinis, vel fluminis imprimi characterem, quia character est proprius effectus sacramentorum. 2. Sequitur solù baptismum fluminis esse propriè dictum baptismum, quia solus propriè est sacramentum.

Materia Baptismi.

9. Materia remota Baptismi est aqua naturalis: dico, naturalis, ad excludendâ cerevisiam, sudorem, lac, urinam, lacrymas, sputum, seu salivam, aquam rosaceam, aquam distillatam, aquam à vite profluentem, aut alium liquorem artificialem specie differentem ab aqua naturali. tom. I. de Baptismo, disp. 2. quest. 2. punct. 3. n. 1. & 2.

10. Validè ergo baptizat, qui utitur aqua maris, putei, fontis, pluvix, balnei, etiamsi ex sulphure, aut cinere defluat; sive aqua calida sit, sive frigida, sive tincta colore, sive densa, &c sive profluxerit à nive, aut à gelu, aut à sale, (sal enim fit ex aqua naturali falsa) secùs dicendum de glacie non liquefacta, quæ sic abluere non potest. Nec debet aqua naturalis ita alterata & mixta esse cum alio corpore, aut liquore, ut amplius non sit apta ad abluendum, qualia sunt brodium, aut lixivium bene decoctum, aut lutum, aut similia, quæ nequeant amplius aqua denominari. *ibid. num. 3. & seq.*

Neque potest minister Baptismi, seclusa iusta necessitate adhibere